

inden for den lærde Skoles Mænd, at den bedste Uddannelse vilde være, om man kom til, at den almindelige Uddannelse skulde ske gennem Studentereksamen. Det kan ogsaa være rigtigt og godt i mange Henseender, men der er dog mange Omraader, hvor man ikke opnaar den bedste Uddannelse ved at tage Studentereksamen. Den bedste Uddannelse for Landboere og for mange Landhaandværkere osv. naas ved, at de gaa igennem Folkeskolen og dernæst tage deres Kursus paa Højskoler, Landbrugsskoler og Haandværksskoler og deltage i det praktiske Arbejde. Derigen- nem faa vi praktiske og dygtige Folk. Skulle Eleverne i de lærde Skoler sidde der indtil 18 Aars Alderen og saa først derefter gaa ud at deltage i det praktiske Arbejde, blive de paa mange Omraader uskikkede dertil og komme til at staa langt tilbage. Derfor er det ogsaa, at vi særlig ønske, at Folkeskolen kan naa saa vidt som muligt. Det vilde være en Støtte navnlig for Landbruget i sin store Helhed, og Eleverne vilde faa langt større Udbytte af Kursus paa Højskoler, Landbrugsskoler, Haandværksskoler osv.

Den sidste ærede Taler udtalte sin Glæde over, at jeg har været med til sammen med det ærede Medlem for Kjellerup (Jensen-Knudstrup) at skrive en Betæn- ning, som han mente, var et Slag mod Grundtvigianismen. Ja, jeg vil indrømme, at der er noget i den Betragtning, men naar vi se et Forslag, hvori der er saa meget godt som i det foreliggende, ønske vi, at Slaget skal blive saa let som muligt, at det ikke skal blive for haardt. Derfor have vi opstillet disse Undtagelsesregler, for at vor Folkeskole og Højskole kunne faa Lov til at udvikle sig i Frihed som hidtil; og ogsaa den lærde Skole, som jeg udtalte før, ønske vi skal kunne udvikle sig fuldstændig i Frihed. Jeg kan ikke se, at vi derved i mindste Maade komme paa tværs af Lovforslaget, tværtimod, vi ville gavne Lovforslaget ved de Ændringer, vi have opstillet, og jeg skal ogsaa derfor anbefale dem til velvillig Overvejelse af de ærede Medlemmer.

M. Madsen: Jeg skal kun gøre nogle ganske faa Bemærkninger. I det store og hele har jeg kunnet følge Udvalget, om end der naturligvis har været en hel Del Punkter, hvor jeg har haft mine Betænke- ligheder. Fremskridtene, som ere de mest synlige, ere dem, som have faaet mig til i alt væsentligt at gaa med, men jeg maa dog sige, at jeg ikke er fuldstændig klar

over; hvor dybt adskillige af dem bunde. Jeg er ikke fri for at have nogen Tilbøje- lighed til at tro, at man her paa visse Punkter er bleven ført noget videre, end man i dette Øjeblik ganske kan overse; det er muligt, at man kunde have naaet de Fremskridt, som jo virkelig her ere synlige, og som jeg i øvrigt alle slutter mig til, ad en mindre farlig Vej end den, her er slaaet ind paa. Jeg ønsker straks at gøre opmærksom paa, at jeg, hvad Alders- grænsen angaar, slutter mig til Mindre- tallet under Nr. 1. Naar jeg ikke har gjort det i Betænkningen, kommer det ganske simpelt af, at jeg paa Grund af Sygdom kun har haft saa ringe Anledning til at deltage i Udvalgets Arbejde, at jeg ikke har fundet det formaalstjenligt, hvor jeg ellers kunde have ønsket det, at slutte mig til de af Mindretallet stillede Ændrings- forslag eller skrive andre, men derimod har fulgt Udvalget som Helhed. Der, hvor mine Betæneligheder ere størst, mener jeg ogsaa at kunne søge nogen Sikkerhed i det Forhold, at det bliver Ministeren, der paa en Mængde Punkter træffer afgø- rende Bestemmelse ved Udførelsen af Loven, og jeg nærer den sikre Forventning for den højtærede Ministers Vedkommende, at han vil tage meget lempeligt og forsigtigt paa disse Forhold, saaledes at der gaar saa lidt itu som muligt.

Jeg vil sige at, for Folkeskolens Ved- kommende nærer jeg ikke den Frygt, som ogsaa i Dag har givet sig ret høilydt til Kende fra det ærede Medlem for Kellerup (Jensen-Knudstrup), derimod er jeg for Realskolens Vedkommende rigtignok bange for, at Spørgsmaalet er i høj Grad bræn- dende, men atter der mener jeg at kunne berolige mig noget med, at Ministeren i væsentlig Grad har det i sin Haand at træffe Bestemmelse om, hvorledes dette Forhold skal ordnes. Det er de enkelte Punkter, jeg har villet antyde, hvor jeg har haft nogen Betænelighed, men hvor jeg, som sagt, i nogen Grad er beroliget, saaledes at jeg har kunnet følge Udvalget.

Naar jeg nu paa enkelte Punkter vir- kelig kunde have ønsket at tage en anden Stilling og at følge de Mindretal, der findes, er der bestemte Grunde dertil. Der er to Hovedpunkter, hvor jeg gerne kunde have ønsket at tage absolut Stilling, paa det ene har jeg til Dels gjort det; nemlig an- gaaende Legemsøvelser, som efter min Formening i langt, langt større Omfang burde føres ind ved den højere Skoles Un- dervisning, end Tilfældet er nu. Jeg tror, at Legemsøvelser have en ganske anderledes